

УДК 004.738:004.94

ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ТЕСТУВАННЯ ЕНЕРГОВИТРАТ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Буй Ван Тхіонг

к.т.н., доцент каф. КІСМ Мартинюк О. М.

Одеський Національний Політехнічний Університет, УКРАЇНА

АНОТАЦІЯ. Досліджено модель поведінкового тестування енерговитрат, що заснована на взаємодії поширених мереж Петрі і автоматних експериментів, які контролюють поведінку. У тестуванні використані числові мітки знакопиченням показників енерговитрат, ідентифікатори і тестові примітиви, сигнатура модифікованих операцій і відношень тестування. Модель тестування енерговитрат дозволяє визначати умови збереження коректних енерговитрат.

Введення. Одним з суттєвих показників ефективності засобів інформаційних технологій є критерій енергозбереження. У контролі і діагностуванні комп'ютерних систем важливою складовою стає перевірка коректних енерговитрат у процесі функціонування, відхилення від якої можуть означати проблеми працездатності. Найбільш суттєвий вплив на енерговитрати різноманітних апаратних засобів комп'ютерних систем оказують електричні переключення, що відображаються на рівні принципів електричних і логічних схем. Через реалізаційний зв'язок засобів порозрядної арифметики з мікропрограмними інструкціями, операторами програмування і алгоритмів може бути встановлена залежність між кількістю переключень на вентильному рівні цих засобів та умовними енерговитратами структурних і поведінкових представлень об'єктів і процесів розподілених інформаційних систем (РІС) [1]. Це дозволяє на системному рівні оцінювати і перевіряти загальні енерговитрати цих об'єктів і процесів при тестуванні працездатності. Відповідно можна вважати актуальними дослідження моделей і процедур тестування енерговитрат у процесі поведінкового тестового контролю [2] компонентів РІС.

Мета роботи. Досягнення більшої повноти у поведінковому тестуванні РІС на основі удосконалення енергонавантажених контрольних експериментів для мереж Петрі за рахунок аналізу енерговитрат у процесі поведінкового тестування.

Основна частина роботи. Відомо, що основна складова енерговитрат апаратних засобів РІС незалежно від використаних технологій безпосередньо пов'язана з кількістю переключень на вентильно-логічному рівні. Існує наочна пропорційна залежність кількості переключень вхідних і вихідних переключень мікропрограмних інструкцій від кількості зовнішніх і внутрішніх переключень засобів порозрядної арифметики. Ця обстава дозволяє оцінювати енерговитрати компонентів і систем РІС на рівні мікропрограмування та через мікропрограмування на рівні операторів програмування і вершин схем алгоритмів та переходів моделей автоматного класу.

Для досягнення мети вирішуються задачі побудови моделі поведінкового тестування енерговитрат, яка заснована на розширених мережах Петрі з числовими мітками, що накопичують показники енерговитрат у процесі тестового моделювання, а також розробки основних кроків процедурисинтезу поведінкових тестів РІС, які виконують розширену поведінкову перевірку показниками енерговитрат у порівнянні з еталоном.

При рішенні першої задачі у якості вхідної моделі обрано числова мережа Петрі, яка дозволяє представити поведінкові властивості енерговитрат механізмів сучасних РІС:

$$S(f) = (P, T, X, Y, Ep, Et, F, S, M_0, L, K). \quad (1)$$

де P, T – множина відповідно позицій і переходів, X, Y – алфавіти умов і подій; $Ep \subset N$ – множина цілочисельних енерговитрат формування умов для позицій; $Et \subset N$ – множина цілочисельних енерговитрат виконання подій для переходів; $F: (P \times X \times Ep \rightarrow T) \cup (T \times Y \times Et \rightarrow P)$ – розширене умовне відношення інцидентності позицій-переходів; $S: (P \rightarrow X \times Ep) \cup (T \rightarrow Y \times Et)$ – розширене на відповідність змінних умов, подій, енерговитрат позиціям і переходам, що включена у F ; $M_0: P \rightarrow N$ – початкова розмітка енерговитрат, ($M: P \rightarrow N$ – функція поточної розмітки енерговитрат);

$L:(T \times Y \times Et \rightarrow \{0,1\})$ – предикат виконання переходів; $K:(P \times X \times Ep \rightarrow X \times Ep) \cup (T \times Y \times Et \rightarrow Y \times Et)$ – функція модифікації змінних умов, подій, розмітки енерговитрат з накопиченням.

Модифікація моделі тестування [3, 4] властивостями енерговитрат для $S(f)$ має вигляд

$$TS = (W', Pr, Ti, Tp, Sg_{ta}, Te_i), \quad (2)$$

у складі: зареєстрованої поведінки W' ; властивостей Pr , що контролюються, з урахуванням енерговитрат; ідентифікаторів Ti , які залежать від $S(f)$ та дозволяють визначити опорні позиції і переходи; тестових примітивів Tp , які залежать від $S(f)$ і властивостей Pr та дозволяють будувати тестові фрагменти; сигнатури операцій перетворень тестового аналізу Sg_{ta} у складі ідентифікації α , ототожнення β , детермінізації γ , модифікованих для мереж Петрі; стратегії тестового аналізу Te , що містить використання зареєстрованої поведінки W' , порівняння з еталонними тестовими примітивами Tp у зв'язку з ідентифікаторами Ti , накопичення повноти перевірки, застосування модифікованих операцій перетворень з Sg_{ta} для поведінкового тестового аналізу з урахуванням енерговитрат. У цьому аналізі раніш підтверджені фрагменти поведінки можуть зв'язувати також раніш побудовані тестові фрагменти для отримання нових тестових фрагментів.

Процедура синтезу поведінкових тестів, поширених перевіркою енерговитрат, буде тестові фрагменти у реєстрової поведінці W' з виконанням операцій перетворень α, β, γ на основі модифікованих ідентифікаторів і тестових примітивів. Процедура знаходить нові структури, що з'являються у результаті цих операцій, з формуванням модифікованих фрагментів і встановлює відповідність еталонної $S(f)$ і контрольованої $S(f)$ моделей В процедурі виконуються дії:

6. Для модифікованої енерговитратами еталонної мережі Петрі $S(f)$ визначаються перевіряємі властивості Pr , ідентифікатори Ti , тестові примітиви Tp , початкові структури поведінки $Tf = W_{AS(f)}$ для допоміжної структури автоматного вигляду $A_{S(f)}$ мережі Петрі $S(f)$.

7. На множині контрольних фрагментів Tf функціонування $W_{AS(f)}$ в структурах $A_{S(f)}$ виконується пошук близьких к поточному стану $S(f)$ ідентифікаторів Ti і тестових примітивів Tp , а також фіксація підтверджених зв'язуючих фрагментів $Link$ к цим ідентифікаторам і примітивам, змодифікацією тестових фрагментів Tf , як структурованих елементів у множині слів $W_{AS(f)}$.

8. Для $W_{AS(f)}$ (і у їх складі поточні Tf) використовуються операції перетворень $\{\alpha, \beta, \gamma\}$ з відповідною модифікацією множини слів поведінки $W_{AS(f)}$ і реєстрацією нових структур, що з'являються у результаті цих операцій, тобто з формуванням модифікованих $W_{AS(f)}, Tf$.

9. Для нових структур виконується пошук не фіксованих у модифікованих $Tf, W_{AS(f)}$ ідентифікаторів Ti і тестових примітивів Tp , які не були включені раніш. Процедура завершує роботу при покритті всієї множини еталонних тестових примітивів Tp , інакше – к пункту 2.

У модифікації $W_{AS(f)}, Tf$ для фрагментів Tf виконується накопичення енерговитрат функцією розмітки M_i використовуються відношення їх сумісності, несумісності, невизначеності, квазіпорядку $\{\sigma, \eta, \tau, \nu\}$ сигнатури множинних $Sig_1 = \{\cup, \cap, \rightarrow\}$ і векторних $Sig_2 = \{\bullet\}$ операцій.

Висновки. В роботі досліджена модель поведінкового тестування енергозатрат ПІС на основі розширених мереж Петрі, яка відрізняється тестовими примітивами і фрагментами з введеними властивостями енерговитрат. Пробна реалізація моделі поведінкового тестування з урахуванням енергозатрат компонентів ПІС, підтвердила доцільність її дослідження та впровадження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Coulouris, George*, Distributed Systems: Concepts and Design, 5th ed. [Electronic resource] / George Coulouris, Jean Dollimore, Tim Kindberg, Gordon Blair – Boston: Addison-Wesley, 2011, 1067 p.
2. *Kudryavtsev, V. B.*, Analysis and synthesis of abstract automata/ V. B. Kudryavtsev, I. S. Grunskii, V. A. Kozlovskii // Journal of Mathematical Sciences September 2010, Volume 169, Issue 4, P. 481–532.
3. *Мартынюк А.Н.* Базовые модели прототипа системы синтеза тестов // А.Н. Мартынюк/ Радиоелектронні і комп'ютерні системи, Харків«ХАІ», 2007 – 8(27) С.157 – 162.
4. *Sugak, Anna*, The Hybrid Agent Model of Behavioral Testing/ Anna Sugak, Oleksandr Martynyuk, Oleksandr Drozd // International Journal of Computing, 2015, Volume 14, Issue 4, Ternopil, P. 232–244.